

GLASILO KATOLIŠKE AKCIJE ZA KAMNIŠKO IN MORAVŠKO DEKANIJO

NAŠ LIST IZDAJA MISIJONISČE V GROBLJAH, P. DOMŽALE. — UREJUJE IN ZASTOPA IZDAJATELJA JOŽEF GODINA C. M., DOMŽALE - GROBLJE. — TISKA MISIJONSKA TISKARNA, DOMŽALE - GROBLJE. ZA TISKARNO JANKO STRNAD, DOMŽALE. — IZHAJA MESEČNO. POSAMEZNA STEVILKA STANE 1 DIN, CELOLETNA NAROČNINA 12 DIN. INSERATI PO DOGOVORU. ROKOPISI SE REDNO NE VRAČAJO.

Protestiramo!

Duhovščina, zbrana na pastoralni konferenci v Ljubljani dne 28. okt. 1931, protestira proti namigavanju gosp. župnika Jankota Barleta v volilnih govorih, da bi bili proti državi in proti kralju. Ali gremo volit ali ne, to je pa v ustavi zajamčena svobodna zadeva vsakega izmed nas kakor sploh svobodna zadeva vsakega državljana.

Danes, ko se bo širil Naš list po župnijah kamniške in moravške dekanije, obhajamo praznik vseh svetnikov. Spomini in prazniki posameznih svetnikov so razvrščeni skozi celo leto, toda na ta dan nas opozarja sv. Cerkev še posebej na svoje izvoljenice v nebesih, na tiste, katere po imenih poznamo in vemo, da gledajo Boga iz obličja v obličje, pa tudi na tiste, ki niso bili nikdar proglašeni in prišteti med svetnike. Vemo, da jih je toliko, da njih števila sv. Janez v svojem preroškem gledanju ni mogel niti približno oceniti.

Današnji praznik je praznik krščanskih vzorov, praznik kremenitih značajev, praznik poštenjakov in pravičnikov, praznik usmiljenih, praznik preganjanih, praznik čistih nepokvarjenih duš, praznik mnogih, ki so bili kakor v zasmeh, ki pa zdaj uživajo božji mir.

Ko gledamo srečne nebeščane, se spomnimo, da smo tudi vsi mi določeni, da pridemo v njihovo srečno družbo. Zgled so nam dali in pot pokazali, po kateri naj hodimo. Na nas je, da uravnamo svoje življenje po njihovih zgledih.

Bolj kot praznik vseh svetnikov vpliva na nas dan vernih duš. Verno ljudstvo se tega dne z usmiljeno ljubeznijo spominja dragih rajnih, kajti nihče ne ve, če morda še ne trpijo za zadoščenje za svoje pregreške hudih muk na kraju očiščevanja. Nihče drug jim ne more pomagati kakor mi s svojimi molitvami in zadostilnimi deli. Storimo to toliko rajši, ker je možno, da smo k njihovemu trpljenju tudi mi kaj pripomogli, če smo bili sokrivi njihovih grehov na zemlji.

Tri besede o otrokih

Prva beseda

Otroci radi zatožijo. Tako je vedno bilo in bo. Včasih to ni prav, včasih pa je potrebno. Ne bi polagal važnosti na te otroške tožbe, ko ne bi odkrivala, kako hudo so nekateri otroci pokvarjeni. In kar je hujše: taka pokvarjenost se kakor kuga širi na druge. Tako se lahko zgodi, da eden ali dva pokvarjena okužita ves razred. Otrok že v najzgodnejših letih zgubi čut za sramežljivost in čistost, domišljija se mu umaže, govori grdo kot pijanec, pohujšuje druge in zapeljuje. Greh mu postane domač kot kruh, umazana beseda vsakdanja tovarišica, in ko izostane iz šole, je v vseh grdobijah, surovostih, bogokletstvih izučen bolj kot v vsem drugem. Tak fant, ko ti je star 17, 18, 23 let, ti ponočuje teden za tednom, se napije do nezvesti, kvanta do ogabnosti, je doma surov do staršev, ženska mu je še samo premet njegovih neukročenih strasti, k sv. spovedi ne hodi, kvečjemu enkrat na leto na Brezje in še to ni kaj prida.

Tako življenje ne zraste v enem letu, seme je bilo položeno navadno že v otroških letih. Pokvarjen deček — izgubljen fant, pohujšana deklica — naprodaj dekle.

In odkod to? Ker odrasli ne pazijo, kaj govore vpričo otroka. Kolnejo, kvantajo, zmerjajo in ne pomislijo, da je vsaka kletvica, vsaka kvanta in psotka seme, položeno v otroško srce. Otrok opazuje in posluša pozornije kakor odrasli. Posnema kot opica. Ko to seme v poznejših letih izkali, odrasli ne najdejo dovolj ostrih izrazov, da obsodijo falota, ne vidijo pa, da so oni sami tisti, ki so pomagali tega falota vzgojiti. To so pohujšljivci, o katerih je naš Gospod zaklical: Gorje! Boljše bi jim bilo, če bi se jim mlinski kamen obesil okrog vratu in bi se potopili v globočino morja. Ali čujete, kvantači in nečedni govorjači: z mlinskimi kamni okrog vratu in na dnu morja vam bo boljše. — Starši, pazite na svoje otroke, v kakšno družino hodijo. Ne pustite jih v družbi odraslih, katerih jezik ima največji užitek, kadar brodi po gnojnici. Prepovedajte jim družbo

s pokvarjenimi otroki. Glejte, h kakšnim gospodarjem jih daste v službo. So gospodarji, ki se zavedajo odgovornosti pred Bogom tudi za svoje posle, zlasti za nedorasle, so pa drugi, ki jim je samo za to, da fant naredi svoje delo, dušo pa mirno prepuščijo družini, kakršni bi ji Gospod prav tako kakor pred 19 stoletji klical: gorje. Ko bodo otroci odrasli, boste vprav starši najbolj bridko občutili, kaj se pravi imeti spridenega otroka. Pazite, kaj se seje spomladi, da ne bo v poletju sam plevel.

Druga beseda

Nekateri otroci se v cerkvi ne obnašajo lepo. Dopovej mu deset ali stokrat, da pohujšanje daje drugim, da največkrat radi tega niti pri sv. maši ni, ker prav nič ne pazi na to, kar se godi na oltarju: kot bi vrtal luknjo v vodo, nobena beseda ne pomaga. Nazadnje pa se zgodi: otroci, ki se niso navadili niti v lastni Gospodovi hiši, kamor pridejo kot gosti in prosilci, Gospoda spoštovati, temveč ga z nespodobnim obnašanjem pravzaprav psujejo, taki otroci tudi v poznejšem življenju ne bodo imeli spoštovanja do Boga. Le zapomni si otroka, ki se skoro vedno v cerkvi grdo obnaša, in ga poglej čez 10 let: spridenec, kolikor ga je. Že kot otrok se niti v cerkvi ni Boga bal, kaj da bi ga celo ljubil, kako naj spoštuje njegove zapovedi kot odrasel in zunaj cerkve?

Iz otroških let se spominjam, da neko nedeljo nisem vedel pridige, ko so me doma vprašali. Tisto nedeljo nisem nič kosil. Škodovalo mi ni, koristilo pa najbrže. Starši, morda bi poskusili otroke malo poprašati. Otroci bi se s tem navadili poslušati božjo besedo. In mirni bodo. In če jih vidite, da se obnašajo slabo, ne hranite šibe. Sv. pismo govori: »Ne prižigaj otroku s kaznijo, zakaj če ga udariš s šibo ne bo umrl. Če ga kaznuješ s palico, boš njegovo dušo rešil pekla.«

Tretja beseda

Vidim sem in tja, da dajo starši otroke služiti še v šolskih letih. Pravi mati: doma se samo potepa, kar

imamo dela, lahko sami podelamo, v izobilju tudi ne živimo, naj gre fant služiti, da se navadi delati in da se bo zgodaj naučil, kaj se pravi kruh služiti. — Niso nespametne te besede in namen je dober. Toda glej: fantič je en teden ali dva pri tujem gospodarju, malo pomaga v hlevu, malo na polju, po dvorišču pomete, orodje pospravi in v štacuno gre po olje, krave žene. — Drugače pa je v šoli. Pa se ti čez teden ali dva prikremži domov, da ne bo več služil, da je moral oni dan enkrat prezgodaj vstati, da ga je dekla tepla (eno mu je primazala, ker ji je nazaj jezikal), da ga gospodar zmerja (lenuh mu je rekel, ker ni po hlevu pometel) gospodinja ga samo krega (dve uri je nekoč nosil sol iz trgovine) in tako dalje. Dobri mamici se seveda nedolžni jagjenček v dno srca zasmili, da je padel v tako jamo razbojnikov. Zato naj ostane kar doma in naj fant kar naprej lenari in naj se potepa (tega sicer dobra mama ne misli, zgodi se pa vendarle tako).

Moder oče pa bo fantu naredil dostojno pridigo, da je vsak kruh grenko služiti, da se mora naučiti kaj potrpeti, da mora znati vzdržati, če hoče, da bo katerikrat kaj iz njega

in da ne bo v poznejšem življenju sebi in drugim v napotje. Modri oče potem ogrne suknjič, vzame klobuk in fanta in gresta naravnost nazaj h gospodarju.

Gospodarji pa imajo tudi dolžnost, da otroku ne nalagajo preveč, zlasti pa da ne puste, da bi ga preobremenjevali drugi domači, zlasti starejši posli. S takim fantom je treba veliko potrpeti, treba ga je učiti, treba mu je povedati, kako se naredi to in ono in če kaj napačnega naredi iz nevednosti ne iz hudobije, je zdravilo pouk, ne pa zausnica. Jesti mora imeti dosti, ker fantič raste in se še razvija. Zlasti pa naj gospodar pazi na njegovo govorjenje in njegovo družino. Kletvine in grde besede naj ne trpi pri njem (seveda mora sam v tem oziru dajati dober zgled), pogleda naj, s kom hodi in s kom občuje. Sestajati se s pokvarjenimi fanti, naj mu odločno prepove.

Starši, pazite na otroke, molite zanje, dajajte jim čim več evharistične vzgoje, da si ne boste za svoja stara leta stesali toliko težkih križev, kolikor otrok imate. Življenje samo je za marsikoga dosti velik križ, otroci naj ga vam na stara leta lajšajo, ne pa še obremenjujejo z novimi križi.

*

Dnevi stiske med narodi

Narode vznemirja pogled v prihodnost: gospodarske neprilike in stiske se že zdaj čutijo, vrste brezposelnih se množe — celo v bogatih in velikih državah. Ali ni na priliko bila Amerika še pred nekaj leti vzor gospodarskega in gmotnega blagostanja in denarna veličina prve vrste?! In sedaj poročajo časniki o neizmernih delavskih množicah, ki so brez dela.

Kam gremo?! Povsod med narodi — dnevi stiske in morečih skrbi. Kaj in kako bo v prihodnje?! ...

Ali mar na svetu ni denarja? Kaj še! Zlatih in drugih zakladov je veliko. Ali mar ni žita? Ponekod ga imajo toliko, da so pričeli kuriti ž njim peči, da bi ga bilo manj in bi se tako zvišale — cene.

Že drugi so povedali veliko resnico: kakor se zdi čudno in neverjetno, je pa vendar zdravo in pametno gospodarstvo med narodi in med sosedi odvisno tudi od zgolj duhovnih, negmotnih vzrokov ali bolj po domače: od pravičnosti, poštenja in ljubezni. Pa povejmo še določno: Ako bi tisti, ki imajo gmotne zaklade in časne dobrine in premoženje ter oblast v rokah, kljub vsem zapeljivostim imeli v srečo živo vero v osebnega Boga, Plačnika in Sodnika, in če bi se vsi od kraja in v vseh položajih ravnali natančno po naukih sv. evangelija, bi tudi novodobni način gospodarjenja prinesel vsem — bogatim in ubogim

— toliko mero blagostanja in časne sreče, da bi bili vsi primerno preskrbljeni za čas zemeljskega popotovanja.

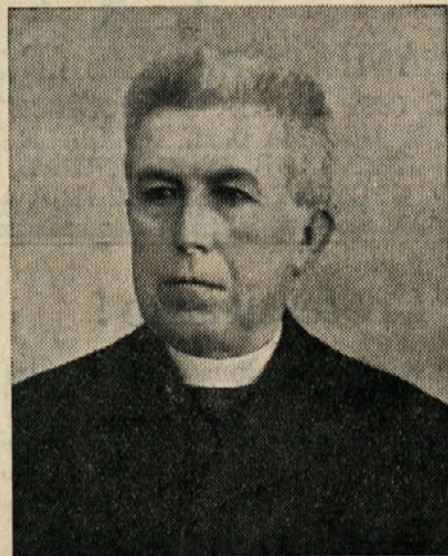
Povejmo in pribijmo nekaj stavkov! — Na svetu ni hudo zato, ker je preveč ljudi, ampak zato, ker je premalo poštenih in globokovernih ljudi. Na svetu ni hudo zato, ker je premalo časnih dobrin, ampak zato, ker je pri mnogih preveč nerednega pohlepa po zgolj gmotnih rečeh. — Na svetu ni hudo zato, ker je premalo denarja, ampak zato, ker hočejo nekateri vse zaklade imeti zase in drugim nič ne privoščijo. Na svetu ni hudo zato, ker živi na njem duhovska oblast svete katoliške Cerkve, ampak zato, ker so narodi premalo upoštevali to oblast. Na svetu ni hudo zato, ker se oznanja Kristusov evangelij, ampak zato, ker ga človeštvo ali ni hotelo sprejeti ali pa ni hotelo po njem živeti.

To je gotovo, da sveta Cerkev ni kriva gospodarskih zmed in pomanjkanja, ampak nasprotno: krivi so tisti, ki ne izpolnjujejo — božjih zapovedi. Krivo je necerkveno mišljenje in življenje, ki je nasprotno pravemu krščanstvu, skratka: kriv je greh! Greh ni nesreča samo za posamezne ljudi, ampak tudi za cele narode.

P. E. B.

*

Osemdesetletnik!

Dne 23. oktobra je praznoval 80 letnico svojega rojstva g. župnik Janez Molj v Trzinu. Slavljeneec je eden najpriljubljenejših in najdelavnejših duhovnikov v dekaniji. Kljub visoki starosti — je najstarejši duhovnik v dekaniji — je še jako čil in vedrega nastopa in Trzinci se ga z vso ljubeznijo oklepajo. »Naš list« si šteje v čast, da mu lahko kot svojemu velikemu prijatelju k izredni priliki iskreno čestita in mu želi še mnogo solnčnih dni v prijaznem Trzinu in veliko božjega blagoslova pri nadaljnjem delu.

*

Sveti Elizabeti

Tvoje sedmo stoletnico obhajamo letos, spominjamo se tvojih čednosti in dobrih del, o sveta Elizabeta, ti prelepi zgled krščanskega usmiljenja! O da bi hoteli posnemati ta zgled vsi, ki so oblagodarjeni s časnim premoženjem! Kako lahko bi si premnogi bogatinci in bogatinke — odkupili nebesa z deli telesnega usmiljenja, pa žal nočejo... Bral sem, da so svetniki in svetnice, rojeni na dvoru, v bogati palači, v imenitnih družinah vredni posebne časti; zakaj namesto mehkužnosti si izvolijo zatajevanje; brez tega nihče ne more postati svet in krščansko pravičen! — namesto bogastva si izberejo uboštvo v duhu, to je: svoje srce odtrgajo od vseh časnih dobrin, od gmotnega bogastva ter hrepenijo le po božji ljubezni in po milosti božji. Bral sem, da so vse časti vredni kralji in kraljice in vladarji in bogataši, ako kljub vsem zapeljivostim čutnih naslad znajo odpreti vsemu, kar se jim ponuja, ter ponižno sprejmejo nauke svetega evangelija in noč in dan premišljujejo postavo Gospodovo in so zato strogi proti sebi in dobrohotni do drugih

ter svoje premoženje uporabljajo po glasu vesti za siromake in bogoslužne naprave...

Taka redka cvetka si bila ti svoj čas na zemlji, o sveta Elizabeta!

O sveta Elizabeta, velika si, velika pred Bogom in pred vsemi stvarmi Njegovimi, ti patrona dobrotelnosti!

O sveta Elizabeta, prosi za vse: za bogate in siromašne, prosi za vse narode, za vse človeštvo! Velika je stiska na zemlji, ker ljudje, celo nizki in ubogi, nočejo sprejeti naukov sv. evangelija v svoje srce, cenijo le to, kar je zgolj naravnega — zgubili so vsak smisel za nadnaravno in večno.

Ah, gorje, trikrat gorje: cele množice malikujejo zlato tele — in za peščico puhle časti in prazne slave in za trenutek čutne naslade padajo na kolena pred satanom in ga molijo, obrnivši hrbet edino živemu Bogu!

O sveta Elizabeta, usmiljeno prosi za vse zaslepljene! P. E. B.

Kamniška dekanija 1. 1930

Župnija	Rojenih ¹ Poroč.		Umrlih ²	
Dob	70	(7)	15	38 (3)
Domžale	57	(1)	17	31 (1)
Gozd	30	(2)	4	10 ()
Homec	38	()	11	10 ()
Ihan	30	(2)	6	19 (1)
Kamnik	99	(9)	29	60 (7)
Komenda	84	(4)	29	39 (1)
Mekinje	29	(2)	5	17 (2)
Mengeš	85	(3)	28	72 (6)
Motnik	21	(1)	6	10 ()
Nevlje	32	(3)	8	11 (1)
Rova	11	()	3	4 ()
Sela	40	(2)	1	11 ()
Stranje	48	(5)	17	15 ()
Šmartin	35	(2)	11	27 (2)
Špitalič	21	(3)	8	9 (2)
Tunice	19	(1)	4	9 ()
Vodice	73	(3)	16	22 ()
Vranja peč	21	()	2	8 ()
Zgornji Tuhinj	25	(2)	8	12 (1)

Skupaj 868 (52) 206 434 (27)

Nezakonskih otrok je v celoti 6 odstotkov. Neprevidenih je umrlo 6 odstotkov.

Za jetiko jih je umrlo 45, to je 10 odstot. Za božjastjo jih je umrlo 35, to je 8 odstot. Za rakom jih je umrlo 9, to je 2 odstotka. Prirastek prebivalstva znaša 50 odstotkov.

¹ V oklepaju () je označeno število nezakonskih otrok.

² V oklepaju () število neprevidenih.

Javna zahvala. V dneh 8., 9. in 10. oktobra sem močno krvavel. V tej stiski sem prosil telefonično ponoči g. dr. Roberta Neubauerja, šefzdravnika zdravilišča na Golniku. Gospod šefzdravnik je prišel ponoči z Golnika v Kamnik, da mi je nudil specijelno zdravljenje z injekcijami in to popolnoma brezplačno. Za to veliko žrtev se gospodu šefzdravniku najiskrenejše zahvaljujem ter mu ostajam trajno hvaležen.

V Kamniku, 20. okt. 1931. France Jagodic.

Kaj nam govori Gospod

Duhovni šopek iz nedelj. evangelijev
v novembru.

NEDELJA 1. NOVEMBRA

(Koga Gospod blagruje.)

Bog nam ukazuje: »Bodite sveti, ker sem jaz, vaš Bog, svet.« (3 Moz 11, 44). Če to on od nas zahteva, gotovo ne zahteva nič nemogočega, pač pa nam ponuja svojo milost, da moremo tej zahtevi zadostovati. A nam navadno manjka resne volje, da bi z milostjo božjo sodelovali. O, le storimo, kar moremo, drugo bo Bog dopolnil. Pa si kaj radi predstavljamo, da je svetost v tem, če kdo dela čudeže; in vendar je to čisto napačno pojmovanje svetosti. Svetost ni ne v čudežih, ne v izvrševanju izrednih del, ampak v izvrševanju pravičnosti, v vestnem izpolnjevanju stanovskih dolžnosti in sploh vseh božjih zapovedi. A zapovedi božje tistemu, ki zida na božjo pomoč, niso težke. »Moj jarem je sladak in moje breme je lahko« (Mat 11, 30), pravi naš Gospod. Vzemimo torej nase ta jarem, to breme, in ga nosimo vztrajno, dokler ga nam Gospod ne odvzame. Le »kdor vztraja do konca, se bo zveličal« (Mat 10, 22).

NEDELJA 8. NOVEMBRA

(Ljulka med pšenico.)

Povsod je namešano dobro s hudim, povsod se med pšenico nahaja tudi ljulka. »Če bi se hoteli vsemu hudemu izogniti« — pravi že sveti Pavel — »bi morali svet zapustiti« (1 Kor 5, 10). Kaj je torej storiti? Naš božji Zveličar nam daje odgovor: — »Pustite, naj oboje raste do žetve: in ob času žetve porečem žanjcem: Poberte najprej ljulko, da se sežge, pšenico pa spravite v mojo žitnico« (Mat 13, 30). O, nebeška potrpežljivost, hčerka božjega usmiljenja! Gospod Bog prenaša vse žalitve in odlašaja s kaznijo, da nam dá priliko, da se spokorimo. »Jaz sem grešnik« — pravi sv. Avgustin — »ti pa si odlasal; jaz se nisem zdržal hudih dejanj, ti pa si se zdržal kazni; jaz sem podaljševal svojo hudobijo, ti pa usmiljenje.« Tako potrpiamo tudi mi z bližnjim, ki greši. Česar ne moremo spremeniti, hočemo potrpežljivo prenašati in vse Bogu prepustiti; on bo povrnil slehernemu po njegovem zasluženju.

NEDELJA 15. NOVEMBRA

(Prilika o gorčičnem zrnu.)

Malo kvasu prekvasi vse testo in povzroči njega vretje. Isto vidimo

tudi na kvasu zapeljevanja. En sam slab govor, eno samo slabo dejanje, en sam slab človek v kaki družbi povzroči lahko popolno izkvarjenost. Ena sama slaba, nesramna ali brezverska knjiga, en sam krivoverec, pa more zanesti med človeško družbo silno pohujšanje. In je lahko v kratkem vse pokončano, kar smo si s tolikim trdom pridobili. Niso n. pr. redki primeri, ko je veren človek po branju ene same protiverske knjige začel najprej dvomiti o verskih resnicah in slednjič zabredel v brezverstvo. Zato pa: beg pred vsako nevarnostjo, v kolikor nam je to mogoče. Kdor stoji, naj gleda, da ne pade!

NEDELJA 22. NOVEMBRA

(O razdejanju Jeruzalema.)

Gnusoba opustošenja na svetem kraju, katero nam Jezus danes napoveduje, znači ne le skrunjenje zidanege templja v Jeruzalemu, ampak v duhovnem pomenu tudi oskrunjenje živega templja Svetega Duha in to smo mi, če smo v posvečujoči milosti božji. »Tempelj božji je svet«, pravi sveti Pavel, »in to ste vi« (1 Kor 3, 11). Várujmo se vsega, kar skruni ta tempelj, torej pred vsem smrtnega greha, pred katerim bežimo kakor pred kačo. Če pa vidimo gnusobo razdejanja, ki ga je napravil greh, tedaj bežimo na gore, to se pravi: povzdignimo oči in srce k Bogu, le on nas more in nas hoče rešiti, pa bodisi, da smo še tako globoko zabredli v greh.

NEDELJA 29. NOVEMBRA

(Poslednja sodba.)

Kadar pride večni Sodnik soditi nebo in zemljo, na kateri strani bomo stali? Na desni ali na levi? Med ovčami ali med kozli? Med tistimi, ki so si osvojili zasluženje Jezusovo in si zagotovili zveličanje, ali med tistimi, ki bodo v obupu klicali goram: Padite na nas! in gričem: Pokrijte nas? To je zdaj od nas odvisno, a ne dolgo, ker kmalu pride smrt. »Kamor pa drevo pade, tam obleži: (Prid 11, 3).

UREDNIŠTVO

VODICE. Pismo prejel. Škoda, da ni v njem nič novic iz Vaših Vodic. V Našem listu jih kar pogrešamo. Pričakovali smo zlasti poročila o slovesnostih ob priliki blagoslovitve Vaših sijajnih orgel. Prav žal mi je, da se nisem mogel sam udeležiti velike slovesnosti. Če jo bom enkrat mahnil v Vaše kraje, si jih bom do dobra ogledal in tudi opisal, čeprav je glas o njih že itak šel že daleč čez hribe in doline. Pozdravljeni! — Fr. J. Kakor vidite, smo prošnji ustregli. Prav radi. Lepa hvala za dosedanje naklonjenost. Iskreno želim zdravja.

Z našega razgledišča

KAMNIK. Nekaj izrednega je naša vas Podgorje. Malokje vidimo skupino hiš in posestev tako lepo razvrščenih kot tukaj. V dolgi vrsti, skoraj pol ure hoda, stoje lične hiše in gospodarska poslopja za hišami, ki jih je nad 90, nad hišami v bregu gozdni deli, pod hišami vrtovi in od vrtov proti cesti dolge njive. Vsako posestvo je zase lepa zaokrožena celota. Izjemo delajo manjše, po večini delavske hiše, ki so prirasle zadnje desetletje. Najlepši kraj Podgorja pa je cerkev, posvečena sv. Nikolaju, ki stoji na vzvišenem prostoru na severnem koncu vasi. Prvotna cerkev, ki je stala na tem kraju, se omenja že l. 1594. Pozneje se srečamo z njo v protestantski dobi, ko so se protestanti zbirali v njej. Sedanja cerkev je iz novejšje dobe in nima nikakih znakov, po katerih bi mogli sklepati, da se je pri njej ohranilo kaj od prejšnje stavbe. Cerkev je baročna. Sedanji zvonik je bil sezidan l. 1897, ker je prejšnjega porušil potres l. 1895. Ker cerkev ni imela na južnovzhodnem vogalu pravega temelja, se je začela posedati, in nastale so na južni steni, na koru in uboku, velike razpoke in bila je nevarnost, da se del cerkve poruši. Soseščani so se pod vodstvom župana g. Pavliča zavzeli za cerkev in po načrtu strokovnjaka podzidali ogroženo steno na ta način, da so napravili v zemljo pod steno šest močnih betonskih nog, ki segajo do trde skale. Ob tej priliki so soseščani popravili, osnažili in prebarvali vso cerkev zunan in znotraj in obnovili cerkveno opravilo: oltarje, prižnico, klopi in steklen luster. Zidarska dela je izvršil domači stavbenik g. Anton Medved, notranjo opravilo je prenovil tukajšnji spretni podobar g. Ivan Klemen, barvanje in pleskanje pa je pre-

vzel sobni slikar g. Franc Podbrežnik. Na rožnicensko nedeljo so cerkev lepo okrasili in izročili veselo spet svojemu namenu, ko se je po polletnem presledku spet v njej opravila sv. maša. Če greš po cesti ali z železnico proti Kamniku, vidiš to cerkvico, ki je znak vernosti in značajnosti Podgorcev, in ki naj bo kot trdnjava, ob kateri naj se razbijejo poskusi kogarkoli, da bi omajal versko prepričanje in značajnost soseščanov.

TRZIN. Letošnje leto, ki se bliža koncu, je bilo pri nas bogato raznih slavnosti in dogodkov. Prve tri mesece smo bili še kar pri peči, aprila se je pa že začelo živahnejše gibanje. Mimo se je namreč vozil šef naše vlade general Peter Živkovič ob prijatli svojega obhoda po banovini. Vsak, ki pozna našo lojalnost in našo fircbo, ve, da ga je šlo vse gledat in živijo klicat. Majnika je bila blagoslovljena nova motorna brizgalna. Slovesnost se je zaključila z običajno veselico. Junija smo imeli obisk prevzvišenega g. škofa, ko se je vozil iz Domžal v Mengeš po službenem potovanju. Vdano smo ga sprejeli. Julija je bila blagoslovitev novega društvenega doma. Slovesnost smo zaključili z dostojno veselico, ki se ni slabo obnesla. Avgusta smo doživeli prihod novega menškega in našega župnika čg. Jankota Sušnika, ki smo ga pristrčno pozdravili, ko je v Trzinu stopil prvokrat na tla menške župnije. Pri vseh teh slovesnostih: mogočni mlaji, venci, slavoloki s pomenljivimi napisi. Septembra pa nekaj bolj nevšečnega, brez mlajev in vencev, ne pa brez splošnega godrnjanja, namreč tako omrženi kuluk, ki pač res ne spada v prosvetljeni sedanji vek. Hvala Bogu, da je čez par dni prenehal, zaradi obilega kmečkega dela. Pogrešali ga pač ne bomo, ako se ne povrne več. Kaj pa oktober? Tudi ta mesec je imel za nas svoj

dogodek. Tukajšnji upokojeni župnik Janez Molj, je namreč obhajal po tistem svojo 80 letnico, še dokaj zdrav in čvrst za svojo visoko starost. Novembra se nam pa obeta velenjska elektrika. Naša občina je z elektriko trdo zadeta. Banovina namreč zahteva za napeljavo po vasi nič manj kot 77.000 Din. — Smo zares »veleocenjeni«. Odkod ta visoka prednost, nam ni znano. Decembra, pa še ne vemo, kaj bo. Če ne drugega, bomo pa pri peči čakali novo leto, z željo, da bi bilo blagoslovljeno in srečno.

KRAŠNJA. Na rožnicensko nedeljo je bilo sprejetih v Marijino družbo za žene 45 žena. Sprejem je izvršil iz prijaznosti vlč. g. Janko Cegnar, dekan v Moravčah, za kar se mu najlepše zahvalimo. Bog daj, da bi materna Marijina družba storila veliko dobrega za versko življenje v župniji. Dne 4. okt. je izpolnila 85. leto naistarejša oseba v župniji, Maselj Terezija iz Spod. Lok. Za moža je imela Andreja, brata pisatelja Podlimbarskega. Želimo ji, da bi dočakala — stoletnico svojega rojstva!

MEKINJE. Umetni slikar Friderik Jerina iz Mekinj (dopis iz Homca v zadnjem »Našem listu« ga je pomotoma naredil za Nevljčana) je zadnji čas na podlagi krasnih umetniških predlog prav lepo in za jako nizko ceno izgotovil tri nove postne slike za tri oltarje v naši župni cerkvi; hkrati je z oljnimi barvami prenovil »zadnjo večerjo« pri božjem grobu. Umetnik je vreden priporočila vlasti z ozirom na njegove nizke zahteve in hitro izvršitev naročenega dela.

SV. TROJICA PRI MORAVČAH. Lepa šolska slavnost se je vršila tu dne 27. sept. na nedeljo, namreč blagoslovitev nove šolske zastave. Po res lepem cerkvenem govoru je moravški dekan g. Janko Cegnar izvršil obred blagoslovitve. Zastava s sliko

Janez Langerholc:

Roža deklet

(Povest. — Nadaljevanje.)

XI.

Ženska je ženska. In ženska je bila tudi gospa Katinka tam v daljni Ameriki. Z ženski prirojeno, neumorno, žilavo umetnostjo poizvedovanja se je trudila dognati in doznati, kam zahaja njen mož, kakšna je tista družba njegovih prijateljev, kdo so tisti možje in še več podobnega. Kar je doznala, niso bila ravno najbolj ugodna poročila.

Tisti ljudje so bili sicer na zunanjo lepo oblečeni, znali so tudi gladko in fino govoriti; v verskem oziru pa niso bili ravno na najboljšem glasu, in tudi sicer svobodna in svobodoljubna Amerika je gledala na taka združenja le bolj postrani. Javno se niso upali pokazati, zbirali so se k svojim zaupnim sejam le bolj ob urah teme in zdaj tu, zdaj tam, zato da jim oko postave ni moglo slediti, da celo sumiti ni moglo o kakem napačnem koraku na zunanjo pošteno in v vsakem oziru spoštovanja vredne družbe.

Čudno je to. Naši ljudje so doma dobri, svoje verske dolžnosti še primeroma vestno izpolnjujejo, ko pa pridejo v tujino, so pa med prvimi,

ki se izneverijo življenju, ki so ga bili navajeni v očetovi hiši. Ali se jim zdi to imenitno? Ali vidijo v tem pot do svobode, da se otresejo verskih vezi? Niso vsi taki, to je gotovo; ampak če bi bil tudi le en sam, bi ga bilo škoda.

Mlada gospa Katinka si je na vso moč prizadevala, da bi bila moža ohranila veri in družini, da bi ga iztrgala iz rok prijateljev, kamor zahaja, da bi ga obvarovala nevarnega brezdnega, kamor lahko pade. Priznati moramo, da ima ženska precej moči v sebi. Ni sicer obdarovana z zunanjim, telesno močjo; vemo pa, da je že nekaterega junaka premagala ženska solza, pa tudi prijazen nasmeh je že izvršil svoje nemajhno delo, in pred močjo ženskega zgovornega jezika in sladkosti njegove besede je že onemogel marsikateri korenjak.

Tudi gospa Katinka je zmagala. Mož je začel ostajati doma. Veselil se je svoje mlade družinice. Kodrolasi fantek je skakljal okoli njega in ga nagovarjal v ameriški slovenščini s prvimi besedami svoje otroške zgovornosti, v vozičku pa se mu je smehljala ljubka deklica, ponarejena slika mamice Katinke. Vsekakor družinica, ki je bila vredna njegove očetovske ljubezni in vsega njegovega truda.

Ravno se je gospa Katinka veselila svoje uspešne zmage, ravno se je spet

začelo zanjo prijetno življenje, pa je, kakor strela z jasnega prišlo nad njo tisto grozno, tisto negotovo...

Mož je odšel po svojih opravkih, v tovarno, kjer je imel službo in se ni več vrnil. Čakala ga je, poslala je vprašat v tovarno, zakaj se njen mož toliko časa tam mudi, pa je dobila odgovor, da je šel iz tovarne ob navadni uri in da mora biti gotovo že davno doma.

Pa ga ni bilo.

Sama ga je šla iskat. Zastoni! Nihče ni vedel povedati o takem in takem človeku. Nobene sledi o njem.

Radi otrok se je morala vrniti. Čakala ga je vso noč. Kolikokrat je popolnoma jasno čula njegove stopinje, slišala je njegovo rahlo pritanje, pokašljevanje, zdaj in zdaj bo pritisnil na kljuko — in ni ga bilo. Vse je bilo samo sad njene razgnete domišljije. Zaslišala je voz. Morda ga peljejo. Našli so ga onesveščene na prehodu. Odpeljali so ga v bolnico. Tam se mu je zboljšalo in zdaj ga peljejo na njegovo željo domov. Voz se bo ustavil, zvonček bo zapel in ona bo pohitela doli. Opirala ga bo in z njeno pomočjo ga bodo spravili na stanovanje in v posteljo. Samo da bo doma, čeprav malo bolan. Take so bile njene misli in ob teh mislih je oddal voz naprej. V njeni duši pa je vstajala nova zvezda upanja, pa je spet ugasnila, preden se je

sv. bratov Cirila in Metoda ter državnim grbom je prav lično delo, ki hvali trud sester usmiljenk iz Marijinega doma. — Po sv. maši pa se je zbrala pred šolo mnogoštevilna množica ljudi, ki so pazno sledili vsem trem govornikom, ko so vsi trije govorniki povdarjali veliko važnost izobrazbe in da naj si bodeta šola in cerkev dve sestri, ki druga drugo podpirata pri vzajemnem delu. — Pri banketu je nato govornik napil našemu bivšemu velezaslužnemu nadučitelju g. Korneliju Igliču (1896-1929), ki je nad 30 let učil uspešno in se trudil na tej šoli. Zlasti je navaial učence kot sam lepopisec k lepi in čedni pisavi. Pozdravil je šolski krajevni odbor z Julijem Rahnetom na čelu. Zlasti pa je pozdravil predstavnika brezovške občine g. Franceta Konjarja, ki je letos spomladl tudi prejel lepo kraljevo odlikovanje. Reči smemo, da se je vsa proslava 40 letnice svetotrojiške šole vršila kaj lepo, pristrčno in iskreno.

Stari mašni rdeči plašč iz leta 1691 je prešla cerkev pri sv. Trojici. Skoro ves je prenovljen. Bratovščina sv. Rešnjega Telesa v Ljubljani zasluži za to izvršeno delo vso zahvalo in darovanje na žegnansko nedeljo v ta namen se je še dovolj dobro obneslo. Koliko mašnikov je pri daritvi sv. maše že rabilo ta plašč. Cerkev pri sv. Trojici je bila postavljena l. 1687, namreč malo prej. In bo čez nekaj let le-ta cerkev pri sv. Trojici obhajala 250 letnico odkar obstoji.

RODICA. Pri nas ureja cestni odbor cesto. Prav za prav je že urejena. Način, kako se je pri tem ravnalo s prizadetimi posestniki, je bil tak, da je razburil celo okolico. Prizadeti so poslali srezkemu načelnstvu v Kamniku in osebno g. banu pritožbo sledeče vsebine: Velepoštovani gospod ban! Podpisani posestniki občine Jarše, p. Domžale, zrez Kamnik, se obračamo naravnost na vas, gospod ban, s prošnjo in

odločno zahtevo, da se nam popravi škoda in krivica, ki nam jo je naredil cestni odbor sreza Kamnik s tem, da nam je odvzel del našega posestva, razdril ograje pri naših vrtovih, razkopal in odvzel zelenjadne vrtove, z izgovorom, da je to potrebno za razširjenje banovinskih cest. Vse to se je zgodilo proti naši volji, kljub našim ugovorom, da, celo z grožnjami, da bomo kaznovani, ako ne bomo tiho, in da ne dobimo nobene odškodnine. To je povdarjal posebno nadzornik kuluka g. Matej Turk iz Domžal. Nekaterim ponuja odškodnina je sramotno nizka, za polovico nižja kakor so plačali še lansko leto odkupljeno zemljo. Revnemu tovarniškemu delavcu Josipu Korošcu so razkopali in vzeli polovico še z zelenjavo napolnjenega vrta, med tem, ko je delal v tovarni, in to brez njegove vednosti. Vprašamo Vas, gospod ban, ali je to pravično? Takšno ravnanje cestnega odbora se nam zdi, kakor da vlada pri nas boljše vsem Prosimo Vas, gospod ban, da nemudoma ukrenete, kar je potrebno, da se prizadetim že povzročena škoda in vrednost odvzetega zemljišča pravično poravnata. Obenem pa, da ustavite enako postopanje po občini Domžale, kjer ravno v teh dneh delajo kakor pri nas. Ako v najkrajšem času ne dobimo zadoščenja in odgovora, izročimo zadevo našemu pravnemu zastopniku. Jarše, dne 16. okt. 1931. — Od tajnika g. bana je prišel odgovor, v katerem je bilo rečeno, da je g. ban dal zadevo preiskati in da je ugotovil, da so prizadeti sedaj zadovoljni. — Vresnici je pa zadeva povsem drugačna. Prizadeti posestniki so še bolj nezadovoljni in razburjeni nego prej. Nobeden ne ve nič o tem, da bi se vršila kaka preiskava, še manj pa, da bi bili omenjeni posestniki sedaj zadovoljni. Gospoda bana je moral nekdo čisto napačno informirati. Zato mu je bila poslana nova pritožba.

HOMEČ. V nedeljo, dne 25. oktobra je v tukajšnji cerkvi opravil službo božjo bivši ministrski predsednik dr. Anton Korošec. Službi božji je prisostvovala velika množica mož in fantov, ki so prišli za to priliko na Homec iz bližnjih krajev peš, od drugod pa s kolesi, z avtomobili in z vlakom.

GROBLJE. Dne 25. oktobra so na odru tukajšnje nove dvorane društvenega doma igrali znano igro »Nevesta s krono« v režiji g. Francita Lazarja. Dvorano je občinstvo zasedlo do zadnjega sedeža. Pohvalno moramo omeniti režiserjevo drznost, da se je upal s sredstvi, ki so mu dana na razpolago, uprizoriti igro, kateri so le težko kos poklicni dramatični odri; pohvalno toliko bolj, ker mu je delo povsem uspelo. Tudi igralci so svoje vloge rešili v splošno zadovoljnost. Scenarija je bila okusna in večinoma povsem nova. Radi lažjega umevanja igre je g. Franci Lazar za uvod podal z odra kratek oris vsebine igre. Pevski refren mističnega povodnega moža »Jaz zaupam, jaz zaupam, da moj Zveličar me reši«, (uglasbil g. Zihel) je postal kar ljudski in če greš mimo hiš, ga boš slišal ponavljati. Zelimo, da bi ponovitev igre — govori se, da bo 8. novembra — uspela prav tako kot premiera. — Iz Misijonišča je odšel misijonar g. Matija Čontala na svoje novo mesto v Ljubljano. Agilnega dušnopastirskega in misijonskega delavca bomo občutno pogrešali. Zelimo mu veliko božjega blagoslova pri delu na novem mestu. V Misijonišče je prišel misijonar g. Aleksander Martelanc. V samostanu je prevzel službo ravnatelja novincev.

Deževno vreme v drugi polovici oktobra je grozilo s poplavami. Bistrica je hotela že preko bregov, vendar si je še premislila. Tudi Pšata je bila polna in na nekaterih mestih se je že razlila po travnikih. Ker je v petek, 30. oktobra, nastopilo zboljšanje vremena, je večja nevarnost za zdaj minila.

mogla razžareti, kakor je želela gospa Katinka.

To je bila noč! Strašna, dolga noč upanja in pričakovanja.

Naslednje jutro je dobila v domačem pisemskem nabiralniku pismo. Na pošti ni bilo oddano. Znamke ni imelo. Pisano je bilo s strojem. Kdo ve, kdaj in čegava noga je zanesla to pismo v njeno stanovanje? Pismo je bilo tukaj, človeka pa, ki bi bil to pisanje prinesel, ni nihče videl.

S tresočo roko je razrezala ovoji. Slutila je, da ji bo pismo raziasnilo skrivnost. Veselila se je jasnosti in bala se je obenem, da ji ta jasnost ne bo prinesla nobene tolažbe.

Brala je. Preden je prišla do konca, se ji je že zameglilo pred njenimi očmi, padla je in ležala precej časa v nezavesti. Ko se je spet predramila in zbrala vnovič svoje moči, je spravila skupaj vsebino pisma, ki ji je v kratkem, skoro neolikanem tonu naznanjalo usodo njenega moža.

Gospa!

Iztrgali ste svojega moža iz naše srede. Mi ga bomo iztrgali iz kroga vaše družine. Moramo. Tako se bo zgodilo vsakemu, kdor bi kdaj zapustil naše vrste.

Za možem nikar ne poizvedujte. Pismo preberite in potem raztrgaj-

te. Policiji tega pisma ne kažite, sicer gorje vam!

Podpis.

Podpis je bil tako čuden, da ga ni mogla prebrati. Vedela pa je dovolj. Njen mož je postal žrtev svojih prijateljev. Razrešiti so ga hoteli verskih vezi, zato so ga pa tem trdneje in tesneje povezali v svoje verige. In te vezi so hujše in strašnejše kot verske ...

Svet, ali ti to razumeš!

Z odločnostjo in s nogumom junaške duše, ki zaupa v Boga in ima vero, da so še na svetu dobri ljudje, je gospa Katinka nesla skrivnostno pismo na policijo. Previdno je stopala to pot in počasi. Nič ni hotela vzbujati pozornosti s hitrejšo hojo ali kakorkoli že. Vedno je mislila, da jo spremlja oko njenih nasprotnikov, bivših moževih prijateljev.

Oddala je svoje pismo varuhom reda in miru. Zasliševali so jo dolgo, po tolmaču seveda, in napravili so zapisnik. To pismo jim je odkrilo sled za skrivno družbo, kakršnih ima Amerika precej. In boji s takimi družbami ni nosebno prijazen.

V takih bojih že gotovo preizkušeni predstojnik javne straže jo je od konca preiskave povraščeval, če ima kje v Ameriki, zunaj tega kraja, kjer

zda biva, znane in zanesljive ljudi. Čimbolj so oddaljeni, tem bolje bo zanj. Na srečo je vedela za več domačinov in še večja sreča je bila, da je imela pri sebi naslove dveh znanih družin. Dober sosed in sploh dober domačin je že v domovini močna bramba in opora: desetkrat več pa je vreden v tujini. Pametno besedo je zapisal modri Salomon: »Gorje samemu! Zakaj če pade, nima nikogar, ki bi ga vzdignil.«

Obvestili so rojake gospe Katinke v Chikagu, da bo v kratkem došla k njim neka gospa z dvema otročičema. Naj jo prijazno sprejmejo in naj ji bodo v prvo pomoč, ker jo je zadela huda nesreča. Njej sami so na svetovali, naj izroči svojo opravo, kar jo ima, policiji v varstvo, ona naj se na kar mogoče hitro odbelje proč. Najbolje že s prvim vlakom. Zakaj tu bi ne bila niti za trenutek varna pred ljudmi, ki so ji pisali tisto skrivnostno pismo.

Tam, kjer se bo naselila, naj notem mirno pričakuje nadaljnih obvestil

Gospa Katinka je ubogala. Z uvrav ameriansko naglico so izraznili njeno stanovanje. Le najnotrebnejše stvari je vzela s seboj in res ie s prvim vlakom izginila iz kraja, ki ji je prinesel toliko gorja in bridkosti.

(Konec prihodnjic.)

Leon XIII. in delavsko vprašanje

8. V resnici pa, kar je važnejše, oni predlagajo rešitev, ki je v očitnem nasprotju s pravičnostjo, ker je posedanje stvari v zasebni lasti pravica, ki je človeku dana po naravi.

9. Prav za prav je tudi v tem pogledu največja razlika med človekom in drugimi živimi bitji. Živali namreč ne vodijo samih sebe, temveč vodi in vlada jih naravni nagon, ki deloma varuje njih prebujeno možnost delovanja in primerno razvija njihove moči, deloma tudi povzroča njihove gibe ter jih določuje. En nagon jih vodi, da čuvajo sebe in svoje življenje, drugi pa, da ohranijo svoj rod. Z lahkoto dosežejo obojni namen z rabo onih stvari, ki so že tu in so jim na razpolago. Prav za prav dalje ne morejo iti, ker jih vodijo zgolj čuti in stvari, ki so jih posazemni čuti zaznali.

10. Čisto druga je narava človeka. V njem je celotna, pa obenem popolna sila živalske narave. Zato človeku iz tega stališča gotovo ni nič manj kakor vsemu živalskemu rodu, dovoljeno, da uživa dobrote materijelnih (telesnih) stvari. Toda ta živalska narava, pa naj bi si jo kdo imel v še toliki popolnosti, ne samo ne obsega človeške narave, ampak je celo mnogo nižja in zato rojena, da le to uboga in posluša. Kar nas dviga kvišku in odlikuje, kar človeka napravi človeka, da se bistveno razlikuje od živali, to je razum in pamet. In zato, ker je samo to živo bitje oblagodanjeno z razumom, moramo človeku prisoditi ne samo rabo dobrin, ki je skupna vsem živim bitjem, ampak stalno in trdno pravo do posesti ne samo tistih dobrin, ki se z rabo uničijo, ampak tudi onih, ki po rabi ostanejo.

11. Še bolj jasno postane to, če bolj globoko pogledamo v naravo ljudi samih.

12. Človek s svojim razumom obseže nešteto predmetov. S sedanjimi stvarmi združuje in veže prihodnje. In ker je sam gospodar svojih dejanj, zato pokoren večnemu zakonu, pod oblastjo Boga, ki vse vlada z največjo previdnostjo, sam sebe previdno vodi z lastno razsodnostjo. Radi tega je v njegovi oblasti, da si izbere one stvari, katere smatra za najbolj primerne, da mu bodo v pomoč, ne samo zdaj, ampak tudi v prihodnosti. Iz tega sledi, da mora imeti človek oblast ne samo do zemeljskih pridelkov, ampak do zemlje same, ker vidi, da mu zemeljski plod daje to, kar mu bo potrebno v bodočnosti. Potrebe vsakega

človeka se namreč vedno povračajo, tako, da če jih danes zadovolji, jutri spet stavijo nove zahteve. Zato je morala narava dati človeku neko stalno in vedno trajajočo stvar, od katere more pričakovati trajno pomoč. Toda kake trajnosti nobena ne more nuditi, kakor zemlja s svojo rodovitnostjo.

Popolnoma pravilno trdi papež v navedenih točkah, da je zasebna lastnina pravica, ki je dana človeku že po njegovi naravi. To velja za vsakega človeka. Povsem naravno je, ako je velik del človeštva prikrajšan za lastninsko pravico, da nastane proti temu odpor in tudi upor. Kajti naravne pravice so svete in se nikdar ne kršijo, da se ne bi ta kršitev kaznovala.

*

Brezposelnim na pomoč! To je klic sedanjega papeža Pija XI., ki je na praznik angelov varuhov izdal okrožnico »Nova impendent«. Z veliko ljubeznijo se sv. oče zavzema za oskrbo otrok bednih staršev in brezposelnih: »Nov bič grozi, zadel je že večino ovčic, ki so nam bile zaupane, in zadel je še bolj hudo najnežnejši in najbolj ljubljani del, otroke, ponižne in manj premožne, delavce in proletarce. Mislimo na hudo stisko in finančno krizo, na množice poštenih in pridnih delavcev, ki ne želijo nič drugega, kakor da bi častno in v potu svojega obraza zaslužili vsakdanji kruh, za katerega po božjem ukazu vsak dan prosimo Boga, silijo k brezdolju in potem spravijo v strašno bedo s svojimi družinami vred. Njihovi zdihli ganejo naše očetovsko srce in nas navaajo, da z isto nežnostjo in z istim sočustvovanjem ponovimo besedo, ki je šla iz preljubljenega srca božjega Zveličarja nad lačno množico: »Množica se mi smili«. Toda naše sočustvovanje velja pred vsem neizmerni množici otrok, najnedolžnejšim žrtvam teh žalostnih razmer, ki prosijo kruha. Ko ni nikogar, ki bi jim ga lomil, in ki v črni bedi vidijo, kako izginja veselje in nasmeh, ki ga njihova preprosta duša podzavestno išče okoli sebe.

Sveti oče se nadalje s strahom spominja v okrožnici bližajoče se zime, ki bo prinesla s seboj revežem še večje trpljenje. Poziva vse, ki so navdani s krščansko vero in ljubeznijo, na krščansko vojsko dobrotelčnosti in pomoči. Kličje v spomin dolžnost krščanske ljubezni in plačilo, ker bo božji

Sodnik smatral za njemu storjeno to, kar bomo storili za uboge.

Dragi prijatelj! Ko boš prečital te vrstice, ozri se okrog sebe in našel boš v svoji sosesčini potrebne pomoči! Ne zapri svojega srca in napravi načrt, kako boš kljub svoji skromnosti lajšal bedo svojega brata in da ne ostane samo pri načrtu, ravnaj se po pregovoru: »Kdor hitro da, dvakrat da.«

Zadnje telefonske vesti

HOMEČ, 25. okt. (Tel. Naš. listu). Pozno v noč je vrhovno poveljstvo severnega bojišča izdalo kratko poročilo: »Nič novega. V dopoldanskih spopadih je padlo na obeh straneh nekaj moštva, ker je bilo radi deževnega vremena preveč spolzko.«

MORAVČE, 31. okt. (Tel. Našemu listu). Z Limbarske gore poročajo, da so naši zrakoplovi v zadnjem tednu uspešno metali papirne bombe po celem vojnem ozemlju. DOMŽALE, 31. okt. (Tel. Naš. listu). Ker se škropljenje cest s toplo vodo ni obneslo, bodo tukajšnji škroplilni avto predelali v vojni tank.

PARIZ, 30. okt. (Tel. Našemu listu). Posebnemu poročevalcu pariškega dnevnika Paris Midi se je posrečilo izvedeti za vsebino nove španske ustave, ki bo predložena narodnemu predstavništvu. Glasi se tako:

- 1.) Vsa oblast izhaja iz ljudstva, izvajajo jo pa mogočnjaki in bogatini.
- 2.) Državni jezik je jezik republike, dopuščeni so pa tudi barebarizmi.
- 3.) Misli so proste, obdavčijo se samo državljani.
- 3.) Združevanja so svobodna, vendar sme republika razgnati tiste, ki so ji nepotni.

5.) V nobenem slučaju se ne sme zabraniti ballnanje in keglanje, razen če bi bilo v pravih zadevnih društev kaj protimoralnega.

6.) Tisk je povsem prost. Ne po zakonu ne po kaki odredbi se ne sme ovirati. Samo policija in orožništvo imata pravico, da to prostost omeji v toliko, da določita, kaj se bo tiskalo in širilo.

7.) Cenzura je odpravljena.

8.) Ustanovi se poseben odbor za pregledovanje filmov. Ta odbor bo imel samo pravico, da bo lahko prizeval filmski trak, ako mu bo to všeč.

9.) Za knjige in dramatične spise velja točka 8.

10.) Izredna sodišča so odpravljena.

11.) Če poslanci ali predsednik republike ali kak minister zagreši zločin, ga bo sodilo sodišče, ki ga sestavljajo očetje domovine. To sodišče sme kaznovati tudi z izrednimi in hujskimi kaznimi, tudi z očetovskim opominom in svarilom.

12.) Vollno pravico imajo moški in ženske, ki so dopolnili 21 let in so španski državljani. Rajni volijo vedno za vlado.

13.) Ustava je nespremenljiva toliko časa, dokler je ne spremenijo.

(Po listu La Réponse, Pariz okt. 1931. str. 269.)

Velenjska elektrika

Za daljnovod od Trzina preko mengeškega polja do Komende so postavljeni drogovi. Od Trzina do onkraj Mengša so vsi drogovi v eni vrsti: prijeten in zanimiv pogled. Na Rodici je transformator že skoro dograjen, v Domžalah je tudi že napeljava po trgu končana. Vse se dela jako solidno, kakor za večno. Prav v zadnjih dneh so morali delo deloma ustaviti, ker zaradi zastoja v denarnem prometu ne morejo izplačati delavcev.

ELEKTRO INŠTALACIJE

za razsvetljavo in pogon izvršuje strokovnjaksko po zmerih cenah

Specijalna delavnica za previjanje elektromotorjev, transformatorjev in avtodinam. Imam v zalogi ves elektro materijal, kakor žarnice in elektromotorje najznamenitejših tovarn in v vsaki količini.

FRANC

PERČINLIČ

koncesijonirano

elektro podjetje

Domžale št. 95

nasproti pošte

Elektro mehanično

podjetje

Ljubljana,

Gospodsvetska c. 16.

Telefon 2371.

Pierre l'Ermitte:

Boljše ko cvelje ...

Lahko se je postavljaj: lep je bil kot pomladna roža in visoke postave; stanoval je v Parizu in na deželi imel precejšnje posestvo, kjer je povrh še skoraj župana igral; saj je stari lisjak, njegov namestnik, vse opravil. No potem je še vzel v zakon odlično in dobro ženo.

Lahko se je postavljaj. Zena ga je kar občudovala. Njegovim poslom se je dobro godilo. Njegovi prijatelji so lahko pri njem sedli za pogrnjeno mizo in kadili najboljše cigare. Njegov stari župnik, dober mož, je redno prejemal — tako je bilo zapisano v njegovem zapisniku med izdatki za premož in bencin — dva stotaka v dobre namene.

Lahko se je postavljaj. Sam si je moral to priznati. Sicer ne tako naravnost kakor drugi, ki so mu včasih že res preveč kadili. Piznal si je pa le. Bilo je, kakor da bi se mu iz globine njegovega »jaza« dvigala prijetno ubrana hvalnica, radi katere je visoko nosil glavo in živel ves blažen. Ko se je bril, je včasih malo postal; dognal je, da je njegova glava res pomembno značilna. Če je v kakšnem salonu govoril ... je vsak moral priznati, da zna izvrstno zabavati ... in če je šel v večerno družbo, kar se je navadno zgodilo, je nosil svojevrsten suknič in rožo v gumbnici.

Zdaj pa, glej! ... Lepega dne je možak umrl. Kar nenadoma je prišlo ... kap. Prišel je pred svojega Boga. Tu se je kot bi mignil kakor snežinka v solincu ponosni mož stopil in bil je le še prav majhna stvarca, ki jo tlačijo njena odgovornost. V strašni luči večnosti je videl vse v življenju zamujene prilike za dobra dela. Precejšnje premoženje, številni znanci. Morda je bil duhovit, napreden ... Njegova dela pa brez pomena. Dva stotaka svojemu župniku ... priporočilo za kakega siromaka ... Tukaj nekaj par, tam mnogo prijaznih smehljajev. Večna mera ni iz tega namerila nič. Ne samo nič, neki glas nad njim je zagrmel: v svojem življenju si bil brez pomena, in sicer v takem času, ko bi bilo podpiranje dobrega tako zelo potrebno proti podpiranju slabega. In ti dve dejstvi: da bi bil na eni strani lahko delal dobro; da je na drugi strani to opustil, sta se spremenili zanj dve tesni steni pokorilne ječe, ki je bil v njeno globino pahnjen. Doli je bil brez upanja, da bi mogel s svojimi močmi ven!

Ta čas ga je velika množica na zemlji spremljala k večnemu počitku ... Cvetje! Cvetje brez konca! Potem je bilo kmalu, prav kmalu tiho okoli te pene; zakaj prazna pena je bil ta mož. Celo žena je bila osupla. Nič, prav nič ga ni preživelo. Saj je pa tudi bilo razumljivo, ko ni ničesar storil. Nekega dne ji je postalo to v tihi cerkvi jasno. Spoznala je, da se pravi »živetje«, »ljubiti«. Da je življenje tako, kakršna je ljubezen ... da je deležen večnega življenja božjega, njegovega miru, njegove vedrine, kdor vse ljubi v Bogu ... da je to skoraj prvi okus raja in da je vse drugo prazen nič. Zato je sklenila porabiti najboljše sredstvo, da reši moža, ki ga je ljubila slej ko prej; sklenila je storiti to, kar je on opustil. Naredila je tako rekoč pogodbo z Bogom kot odkupnino za svojega jetnika.

Gospodu župniku je kar sapo zaprlo, ko mu je vdova namesto dveh prinesla kar dvajset stotakov. — V prihodnje se bom bolj brigala za Vaše šole, za zavetišče, za ubožce v Vašem kraju — napraviti bom dala zavetišče za dojenčke. Rada bi dala urediti knjižnico, napraviti kino, hočem, da vsaka družina dobiva kak dober časopis. Hiša rajnega kmalu oživi ... in daleč na okoli seže njen vpliv. Kakor aprilsko solnce požene sokove kvišku in se narava razgiblje pod njegovim nežnim božanjem,

OTROŠKI KOTIČEK

PISE STRICEK MATICEK

SIROTA

Mati ziblje, lepo poje,
dete milo se smehlja,
še ne ve za tuge svoje,
ne za žalosti sveta.

Mati vmrje, zlata mama,
milo joče deklica,
po širokem svetu sama
se ozira revica.

Le za mamo srce bije,
mamo išče le oko,
mami le ljubezen kljuje,
mamo usta kličejo.

Tam na grob ji venec dene
lepih rožic, lep, cvetec,
z vencem deklica ovne,
nju zdaj nič ne loči več.

POSODI MI DVA GREHA!

Misijonar iz Afrike poroča: »V naši kapelici se pripravljata dva zamorčka za sv. spoved, kajti drugo jutro bosta pristopila k prvemu svetemu obhajilu. Čez nekaj časa se pogledata in nagneta glave skupaj. »Francek, vse sem preiskal v svojem srcu, pa ne najdem ničesar! Posodi mi ti dva greha ... Hitro, hitro, glej, se že mudi; vrsta bo takoj na meni!« — »Ja, veš ... če pa sam ne najdem ničesar!« odgovori Lojzek. — »Kaj pa hočeva?! Žalostno je to.« — »Poslušaj, mu pravi Lojzek, »jaz bom rekel tako: Duhovni oče, obtožim se, da se nisem nič pregrešil, to je moj greh, to je moj greh, to je moj veliki greh. Iz vsega srca prosim odpuscanja!« — »Dobro! Tudi jaz bom rekel tako. In potem nama bo oče naložil veliko pokoro ...« — Misijonar je slišal in se smejal. Brez dvoma sta se smejala tudi angela varuha obeh zamorčkov. Drugo jutro je stopil z veseljem in ljubeznijo v njuni beli duši Jezus.

STRIČKOVA POŠTA

Otroci so pravili, da Naš list ni nič več tako zanimiv, ker ni stričkove pošte. Strička je roka bolela in je — kakor pravijo — »punčko nosil«, zato že v dveh koticčkih ni dal nobenega odgovora. Ker so otroci za strička molili in je sedaj njegova roka zdrava, bo zopet odgovarjal na otroška pisma, posebno če bo g. urednik dal stričku veliko prostora.

Mimi Repanšek, Homec: »Ne bom nehala pošiljati rešenih ugank, dokler ne bom izžrebana!« Le vztrajaj! Sedaj si prišla že čisto blizu. Mogoče boš pa prihodnjič. Za lep darček bodo pogančki hvaležni. Francka in Mišelca Rosulnik, Šinkovturn: »Gospod striček! V nedeljo imamo pri nas žegnanje. Vabiva Vas na »bobek«. Le pridite, ne bode Vam žal!« Ker Vaju še striček ne pozna, bi se prav rad odzval vabilu, da bi Vaju spoznal in dobil polno vrečo »bobov«, ker jih striček prav rad je. Pa velika reka Pšata je pri Mengšu tako narasla, da striček ni mogel prek. Pride pa drugikrat. Mici Habjan, Trzin: »Žalostna sem, ker me je g. Žreb določil za nagrado za rešeno uganko v 8. številki, pa je še sedaj nisem

tako so se razvijale kali dobrega v srcih mladine. Tudi stari so začeli opuščati svoje dvome. Vera je zaživela. Vdovi pa se je zdelo, da se njen mož toliko dviga med dvema bolestnima stenama svojih težkih vic, kolikor je rasla vera v tem kotu dežele.

dobila.« Prav, da si se pritožila. Boš že odpustila stričku! Je že star, pa včasih kaj pozabi. Nagrado Ti sedaj pošlje. Stričku se zdi, da jo je poslal — mogoče se je pa izgubila. Pepca Gregorin, Ihan: »Zopet se oglašim, da ne boste rekli: Ihanci so zaspanci! Od začetka ste se kar čudili, da nas je v otroškem koticčku tako malo — pa sedaj pogledajte. Če dovolite, se Vam pridem enkrat pokazat. Do takrat Vam pošilja en pozdravček skozi strgan rokavček, Pepca.« No ja! Striček je moral dolgo dregati, da vas je iz spanja zbudil! Lažje bi zbudil celo Matjažev vojsko, ki tam nekje pod Taborskim hribom spi, kot pa Vas. Samo če ne boste zopet zadremali! Le pridi se stričku pokazat, samo poprej si moraš strgan rokavček zašiti, drugače te ne sprejme! Nečakinje iz Lichtenthurna: »Zopet se oglašajo mali zaspančki. Veš, striček, mislile smo sicer pogosto na pogančke, toda nove knjige, novi zvezki v tem šolskem letu so nam pobrali vse dinarčke, da je bil naš hranilniček zelo redko obiskovan. Povemo Ti tudi novico, da zajček Belinko ni več med nami. Vso našo naklonjenost in ljubezen nam je povračal z grizenjem in praskanjem. Zato smo ga dne 3. sept. spremenili v pečenko, ki nam je prav dobro teknila.« — Prav lepa hvala za poslani dar. Ker ste že toliko nabrale, je striček za Vas odkupil dve poganški deklici, ki bosta še ta mesec krščeni na ime Alojzija in Cecilija. Ali ste zadovoljne? Zajček vas je mogoče zato praskal, ker tudi ve včasih vso ljubezen čistite sestre povračate z neubogljivostjo. Ali ne?! Ampak, da niste povabile strička na zajčjo pečenko! Skoraj vam zameri. Kar sline je požiral, ko je bral vaše pismo. Zakaj pa nikoli ne pošljete rešitve ugank. Striček bi tudi vam rad nagrado privoščil. Valter Gašček, Celje: Ti si pa iznajdljiv! Razglednice, ki Ti jih je g. Žreb poslal, si prodajal kar po 5 Din in vseh 50 Din za pogančke poslal. Striček se Ti najlepše zahvaljuje.

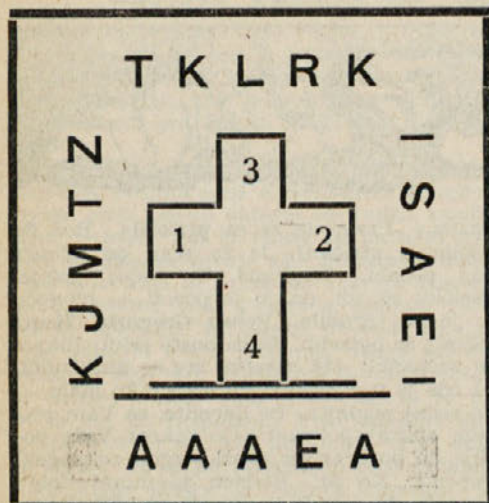

Otroci! Ali veste, kaj je to? »Zemlja je«, boste rekli. Res je. Ali veste tudi, koliko ljudi je na tej zemlji? »Tisoč osemsto milijonov«, boste vedeli. Ali boste pa tudi vedeli, da je od teh še tisoč milijonov ljudi, ki pravega Boga ne poznajo, in da je komaj šele tristo milijonov katoličanov. Ali vidite, koliko bo dela?

STRIČKOVA ZBIRKA

Otroci, veselite se! Dobili ste zopet tri poganške sestrice Marico, Alojzijo in Cecilijo in enega zamorskega bratca Tončka. Stričkova zbirka je tako narasla, da je odposlal sestri Ksaveriji za krst 6 dolarjev na Kitajsko in misijonskemu bratu Obrezi na Madagaskar za zamorčke 30 frankov. Do božiča bomo pa še zopet zbrali, da pripeljemo ljubemu Jezuščku pred jaslice spet druge pogančke. To Vas bo Jezušček vesel. Darovali so: Mimi Repanšek, Homec 10; Mišelca Stupica, Podrečje 3; nečakinje iz Lichtenthurna 30 Din. Vsem: Bog plačaj! Za stričkovo zbirko so darovali še tile: Peterček Naglič, Šmarca 3 Din; Tončka iz Celja 10 Din; Slavka Langerholc 10 Din; Stanko Mlepič iz Domžal 10 Din.

UGANKA

Kdo počiva pod tem spomenikom?

Trije izžrebani rešilci dobijo povest. knjigo.

UGANKARJI

Ali je bila zadnja uganka pretežka ali so pa ugankarji, ki še niso bili izžrebani, hudi na strička in na g. Žreba, in nočejo več pošiljati rešitev. Na zadnjo uganko je prišlo samo 32 rešitev. Neka nečakinja je stričku pisala, naj stavi bolj težke uganke, da jih ne bodo vsi uganili in bo potem ona več upanja imela, da bo izžrebana. Lahko bi se pa zgodilo, da potem ona tudi ne bo

uganila. Zato pa striček lahke uganke zastavlja. — Rešitev uganke v 10. številki se glasi: V tisti afriški koči stanuje: Zamorski Matiček. Pravilnih rešitev je prišlo 32. Nagrado dobijo: Mihelca Stupica, Podrečje, Helenca Juvan iz Domžal in Marica Kerč iz Podrečja. Kakor si je zadnjič g. Žreb izbral same dečke, tako je bil zdaj naklonjen samo deklicam. Prihodnjič, tako pravi, bo pa obojim. Rešili so še: Francka Mlakar, Lojzka Cajhen, Tonček Šmon, Ernest Oberwalder, Anica Trojanšek, vsi iz

Domžal; Minka Mežnar, Pepca Gregorin, Francka Sojer, Joško Majcen, vsi iz Ihana; Maksi Štandeker, Ivanka in Melhior Kapec iz Podrečja; Mici Kosmatin, Katica in Mihelca Andrejka, Žiče; Francka in Angelca Rosulnik, Sinkov turn; Mici Habjan, Trzin; Mimi Šarc, Šmarca; Tončka iz Celja; Mimi Repanšek, Homec; Zofka Golob, Repnje; Mimi in Francka Pavlin, Bukovica; Stefka Brojan, Šmarca; Franc Vavpetič, Tunice; Minka Zalokar, Jarše; Alojzij Rebolj, Češnjice; Anton Flerin, Mengeš.

MOČNO ZNIŽANE CENE!

pri vsej manufakturi. Danes si lahko vsak najboljše blago nabavi za ceno, kakor prej najslabše.

VELIKA IZBIRA moškega blaga, volnenega ženskega, vse vrste svile, vse vrste blaga za perilo itd.

VELIKA ZALOGA železa za beton in drugo, vse vrste železnega okovja. Štedilniki, gnojnične sesalke, železni plugi, kuhinjska posoda.

ZALOGA šip, porcelana in vseh vrst drugega stekla.

ZALOGA vseh vrst umetnih gnojil: superfosfata, Tomaževe žlindre, kalijeva sol, čilski soliter. Vse vrste vrtnih in drugih semen: detelja, lucerna, trava, pesa itd.

ZALOGA vseh vrst vedno svežega cementa Trbovlje in Split.

ZALOGA vseh vrst specerijskega blaga, najboljše moke, koruze itd.

CENE brez konkurence. Kdor hoče biti dobro in pošteno potrežen, je to le v trgovini

Jos. Senica, Domžale.

Pri nakupu blaga za obleke

se Vam izplača vožnja v Ljubljano,

ako pri tvrdki R. Miklauc nakupite blaga za Vas in za Vašo družino, kjer imate veliko izbiro modnih kamgarnov in sukna za moške, finega svilenega, volnenega in perilnega blaga za ženske obleke in plašče ter blaga za osebno in posteljno perilo po priznanih nizkih cenah.

R. MIKLAUC
»PRI ŠKOFU«
LJUBLJANA
Lingarjeva ulica 3
Pred škofijo

Tvrdka obstoja že preko 60 let.

HLODE

SMREKOVE IN JELOVE
KUPI VSAKO MNOŽINO

FRANC ŠMON
RODICA PRI DOMŽALAH

STALNO IMAM V ZALOGI
DESKE VSEH VRST ZA
MIZARSKA IN TESARSKA
DELA PO NAJNIZJI CENI.

Ugodna prilika za varčevanje!

**HRANILNICA IN
POSOJILNICA
V KAMNIKU**
REG. ZADRUGA Z NEOM. ZAVEZO
v svoji lastni hiši: Šutna, štev. 22.
(blizu postaje).

Sprejema hranilne vloge na knjižice in tekoči račun ter jih obrestuje najugodneje. Za mlade vlagatelje ima na razpolago domače hranilnike (šparovčke). Vse davke plačuje posojilnica sama. Daje posojila na vknjižbo, na poroštvo in tekoči račun pod ugodnimi pogoji. Uradne ure: od 8 do 12 dopoldne in od 2 do 4 popoldne.